root

boom met wortels, luchtwortels

hemelboom

levensboom, wensboom, kennisboom

belang van bomen in Azie

- boom geeft schaduw
- boom levert hout (brandhout, timmerhout)
- bladeren worden gegeten (mens, dier)
- boom heeft eetbare vruchten, zaden, noten
- boom levert drank (palmwijn)
- boom levert medicijn (blad,vrucht,zaad,bast)
- boom levert hars (wierook)
- boom ruikt lekker (hout, bloesems)
- boom vervult je wensen

Ficus in India, Java, Bali de beste onder de bomen?

- negatieve punten: epiphyt, wurgt gastboom; ontzet funderingen, muren, huizen, tempels; de vruchten/vijgen zijn oneetbaar, maken troep op de grond, stank
- erin wonen geesten, zielen van doden, van niet verloste voorouders, van kinderlokkers
- desondanks: hij wordt vereerd; bladeren, takken, luchtwortels, sap gebruikt bij rituelen
- geassocieerd met goden en godinnen
- Beroemde figuren zaten er onder te mediteren, zodat de ficus werd geassocieerd met wijsheid en kennis

vier ficussoorten belangrijk in India

asvattha/bodhi/bo/pipal-Ficus religiosa

nyagrodha/vata/wandira/banyan-Ficus benghalensis

(Synoniem: Ficus indica Roxb.)

plaksa-Ficus infectoria

udumbara-Ficus glomerata

India: asvattha-Ficus religiosa

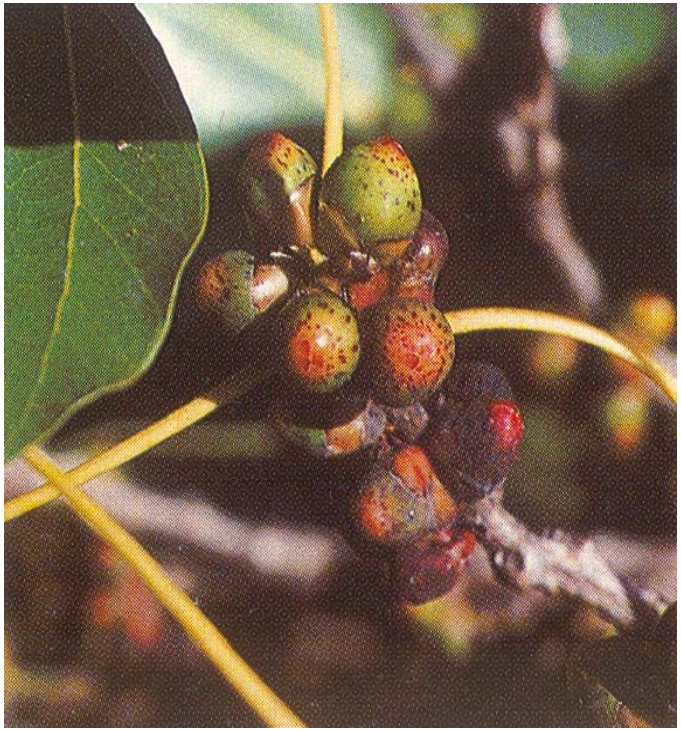

geen luchtwortels, wel fikse wortels;verliest blad in winter

India: nyagrodha-Ficus benghalensis

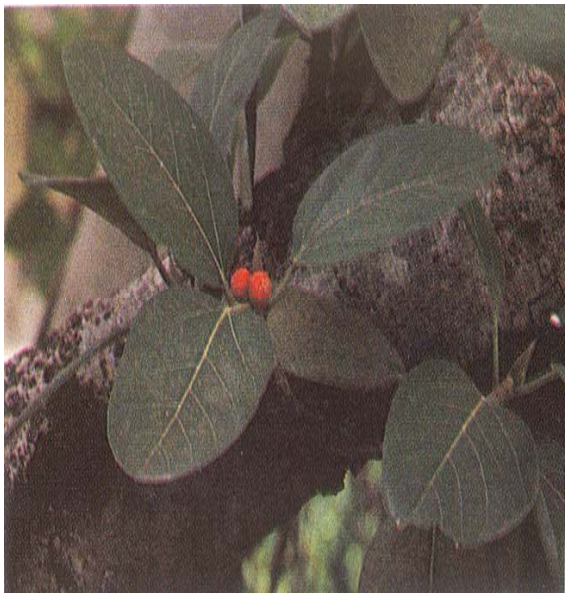

enorme luchtwortels die nieuwe stammen worden

India: plaksa-Ficus infectoria

kleine luchtwortels om de stam van de boom

India: udumbara-Ficus glomerata

geen luchtwortels, wel enorme wortels in en op de grond

India: sami – Ficus benjamina

- deze boom groeit niet overal in India
- hij wordt vereerd in Rajasthan door de Rajputs
- zij hangen hun wapens in de boom, omdat in de Puranas is geschreven dat de Pandava's dit deden
- de aap Hanuman, heer der geesten, woont erin en daar hij heilig is, is de boom dit ook
- de ziel van een moslim heilige, Pir, kan ook in de boom wonen
- de boom wordt gebruikt als vrouwelijke partner bij schijnhuwelijken om boze geesten op een dwaalspoor te brengen (vrijgezellen; 4e huwelijk)

drie ficussoorten belangrijk in Java en Bali

Asvattha/wudi/ancak-Ficus religiosa

Nyagrodha/wandira/waringin/bingin-Ficus benjamina

Plaksa/ambulu/haha-Ficus variegata

JavaBali: wudi/ancak-Ficus religiosa

JavaBali-waringin-Ficus benjamina

JavaBali-haha-Ficus variegata

Oudste afbeelding India
asvattha-Ficus religiosa

Mohenjodaro, zegel, 3-4e eeuw Voor

Oudste afbeelding India nyagrodha-Ficus benghalensis

Bharhut stupa, 1e eeuw Voor, olifanten vereren boom

Oudste afbeelding India
udumbara – Ficus glomerata

Bharhut stupa, 1e eeuw Voor, mensen vereren boom met bloemslingers

Oudste afbeeldingen Java
Ficus religiosa

veel afbeeldingen op de Borobudur stupa, M.Java, 9e eeuw AD

oudste afbeeldingen Java

Nyagrodha-Ficus benghalensis

Prambanan, Wisnu tempel, C. Java, 9e eeuw AD, vorsten onder boom

waarom juist de ficus?

er komt wit sap uit

In Perzie (Avesta) en India (Veda's, 1500 Voor) perste men levenssap, SOMA, uit een plant of boom

De plant die men eerst gebruikte stierf uit.

Het sap van de asvattha was tweede keus, maar goed genoeg voor koningen.

de ficus kan heel oud worden = onsterfelijk

asvattha stelt kosmos voor

In de Rgveda wordt de kosmos voorgesteld als een asvattha boom met duizend takken. De boom wordt bevloeid door het SOMA vocht.

hierarchie in bomen

In de periode 1500 – 500 Voor werd in de Brahmana's een hierarchie onder bomen aangebracht.

Asvattha, no. 1, geassocieerd met goden,Visnu, W

Nyagrodha, no. 2, geassocieerd met koningschap, O

Plaksa, no. 3, geassocieerd met lagere adel, N

Palasa (Butea), no. 4, geassocieerd met brahmanen

asvattha en nyagrodha

asvattha = mannelijk

nyagrodha = vrouwelijk

Latere Indiase teksten

- Siva/Rudra, Surya(zon), Visnu = asvattha
- Buddha kreeg verlichting onder asvattha
- Kresna, Visnu, Siva = nyagrodha
- (indien boom is geplant bij tempel)
- Slangenvorst Mucalinda die Buddha beschermde woonde onder nyagrodha
- Yaksas, kinnaras, gandharvas=nyagrodha
- (indien boom is geplant in bos of park)
- Brahma = plaksa
- (indien boom is geplant bij tempel)

boom substituut voor kosmos, god

boom vereren staat voor kosmos vereren

boom vereren staat voor god vereren

wanneer je vereert krijg je beloning

boom=god vervult je wensen

de wensboom, groeit in de hemel
hij hangt vol kostbaarheden
de mens vangt ze op

Wensbomen op Java
Borobudur

asvattha met halfmens-vogels kostbaarheden aan boom en in potten

asvattha met kostbaarheden aan boom en in potten en mens-vogels

Wensbomen en dieren op Java
Prambanan

Asvattha met pauwen, duiven, potten met sieraden; leeuw in midden

asvattha met sieraden, duiven, ganzen en potten met sieraden

Buddha mediteerde onder asvattha
Borobudur, Java

vorsten zitten onder een asvattha Borobudur

asvattha over tempel met bodhisattva Borobudur

asceten zitten onder asvattha
Borobudur

gewone mensen zitten onder asvattha

India- ficus vereren

- draad (wit, rood) 7 x, 108x om stam winden
- lap stof (rood, wit) om stam winden
- rode kleurstof (sindu) op stam aanbrengen
- bloemslingers in takken hangen
- Draad (rood, zwart) in takken hangen
- Wiegjes/schommeltjes verpakt in stof in takken
- Gedenk/bedankborden op stam spijkeren
- bloemen aan de voet van de stam leggen
- Beeldjes (bijvoorbeeld Ganesa) aan voet leggen
- Pot aan voet van de stam zetten
- Eten (rijst) aan voet van de stam leggen

India

Delhi, Craftsmuseum, nyagrodha, beeldje aan de voet van de stam

Ganesa en Hanuman bij nyagrodha, Cintapurni, Nagini tempel

Siva, Ganesa en Parvati onder nyagrodha, Pathankot, Siva tempel

Kotla, Shir Mandir, asvattha met schrijn aan de voet

Pathankot, Shiv Mandir, asvattha met schrijn aan de voet

Cintapurni, Nagini tempel, schrijn met nyagrodha boom

nyagrodha met draad, lapjes en slingers, Cintapurni, Nagni tempel

Nyagrodha met vlag, draad en armbanden, Cintapurni, Nagni tempel

Nyagrodha met wiegjes, draad, Cintapurni, Nagni tempel

Nyagrodha met draad, schommels en lapjes, Cintapurni, Nagni tempel

Nyagrodha omwonden met wit draad, Jawalamukhi, bij kruispunt

Delhi, Khan Market, parkeerplaats, asvattha

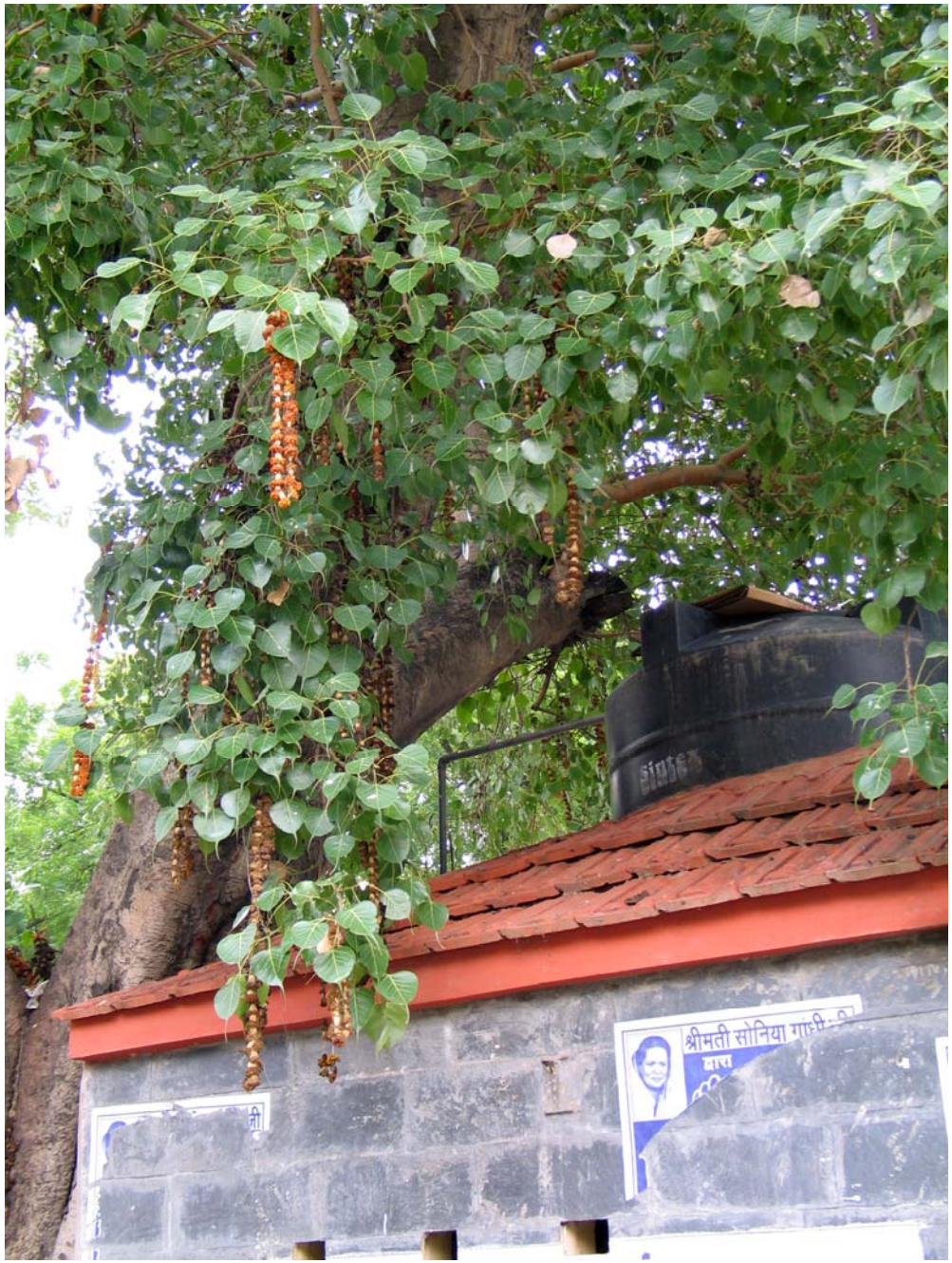

Delhi, Khan Market, asvattha met bloemslingers

Masrur, Nagni tempel, asvattha bij Baba stenen

Masrur, Nagni tempel, asvattha bij Baba stenen, vlaggen

Masrur, Nagni tempel, asvattha, Baba steen, offers, wierook

Java
waar stonden de bomen?

- ze stonden bij paleis, tempel, klooster, markt
- mensen konder eronder in de schaduw zitten
- de bomen mochten niet zomaar gekapt worden
- In de Oud Javaanse literatuur werd geklaagd dat de ficus soorten muren en funderingen van tempels ontwrichtten, zodat zij instortten
- Uit de afbeeldingen op reliefs blijkt dat de ficus religiosa en de ficus benghalensis belangrijk waren in het oude Java

Java
waar staan de bomen nu?

- Aan het eind van de 16e eeuw werden de Hindoe paleizen vervangen door kratons van Moslim sultans. Bij die paleizen en op de pleinen ervoor stonden en staan nu nog Ficus benjamina bomen.
- in de Hollandse tijd werden zij ook bij openbare gebouwen, markten en het huis van de resident en goeverneur geplant
- dat gebeurt nu nog steeds, de parkeerplaats is erbij gekomen

Waringins – Ficus benjamina, alun-alun kraton Yogyakarta

Waringin – Ficus benjamina bij voormalig paleis goeverneur-Yogya

Waringin-Ficus benghalensis bij Mendut, geplant in 1920 na de restauratie door de Hollanders

Waringin-Ficus benjamina, parkeerplaats Jln Malioboro, Yogyakarta

Bali

Krambitan, Puri Gede, ancak op plein voor paleis

Krambitan, Puri Gede, waringin-Ficus benjamina op plein voor paleis

Krambitan, Puri Gede, de afgebroken tak

Krambitan, Puri Gede, verbranden van de bladeren

Krambitan, Puri Gede, afgebroken tak in stukjes gehakt naar zee vervoerd

Krambitan, Puri Gede, inspectie van de boom

Krambitan, Puri Gede, nieuwe offers in de boom

Krambitan, Puri Gede, nieuwe kleren voor de meisjes wong samar

Krambitan, Puri Gede, nieuwe kleren voor de jongens wong samar

Krambitan, Puri Gede, canang offers voor de waringin gebracht door mensen die bladeren gebruikten

Candi Dasa, vleermuizentempel, waringin op voorplein

Geknotte waringin bij Pura Desa in Abian Tuwung

Timpag, markt, waringin met schrijn van Ratu Nyoman

Krambitan, waringin met vijgen op crematieplaats

Ancak en waringin van lontar palmblad, in offers

Ubud, Puri Lukisan, Ficus variegata met schrijn

Bonsai waringin en ancak

bijzondere bomen

Grootste Ficus benghalensis, Botanische Tuin in Calcutta, India

tweeling Ficus benghalensis, Nurpur Fort

Ficus benghalensis, Crafts Museum, Delhi

Nyagrodha groeit uit muur, Nurpur Hospital

Bali, Denpasar, Ficus benjamina met uitsparing voor verkeer

luchtwortels

Java. Mendut. Ficus benghalensis uit 1920

Java, Bukit Cinta, Ficus benjamina met luchtwortels

Java, Bukit Cinta, tweeling Ficus benjamina met luchtwortels

Java, Yogyakarta, Ficus benjamina bij woning goeverneur

Bali, Ubud, Puri Lukisan, Ficus benjamina, 1950

Bali, Tabanan, Ficus benjamina met trapje tussen wortels

Bali, Penebel, Ficus benjamina met luchtwortels

Bali, Krambitan, Puri Gede, Ficus benjamina met luchtwortels in grond

grondwortels

Nyagrodha, Crafts Museum, Delhi

Java, Yogyakarta, Ficus benjamina, wortels

Bali, Pura Puseh, Tabanan, Ficus benjamina

Bali, Puri Lukisan, Ficus benjamina, 1950

epiphyten

Asvattha op muur, fishtail palm en eucalyptus

Asvattha tussen de regenpijp, Delhi, Khan Market

Bali, Cekik, Ficus variegata met gastboom, Borassus flabellifer